

Политика за заштита на деца, млади и лица под ризик

Со овој документ се уредува политиката за заштитата на деца, млади и лица под ризик според којашто треба доследно да се раководат, да ја почитуваат, да ја промовираат и да ја применуваат сите членови, волонтери, вработени и даватели на услуга.

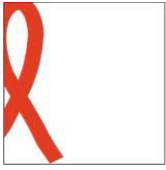
Х.Е.Р.А. голем дел од своите програмски активности насочува кон подобрување на сексуалното и репродуктивното здравје и права на децата и младите луѓе генерално. Затоа Х.Е.Р.А. во сите свои активности е посветена и има обврска да ги заштитува и да ги стави на највисоко место благосостојбата на сите деца за кои што и со кои што работи.

Покрај тоа Х.Е.Р.А. посветува се поголемо внимание на активности кои што се однесуваат на различни групи на лица под ризик, па поради тоа оваа политика има за цел да ги постави принципите за заштита и на оваа категорија на лица.

Х.Е.Р.А. водејќи се од своите вредности, статутарните обврски, целите поставени во Стратешката рамка 2009-2013, како и Декларацијата за сексуални права на Меѓународната федерација за планирано родителство ќе се залага за остварување на правата на децата и младите, притоа грижејќи се за нивната благосостојба и остварување на нивните интереси.

Оваа политика се однесува на заштитата на сите деца, млади и вулнерабилни лица, односно во смисла на оваа политика:

- Дете е секое лице под 18 години
- Младо момче или млада девојка е секое лице на возраст од 10 до 24 години

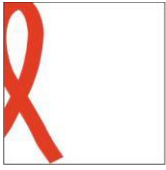
- Лице под ризик¹ е секое лице над 18 години кое може да биде под ризик од злоупотреба или експлоатација поради пол, род, ментално здравје, интелектуална или физичка попреченост, возраст, сексуална ориентација, социјална ранливост или како резултат на природни катастрофи и конфликти

Политиката за заштита на децата има за цел да ги постави основните принципи според кои што волонтерите, вработените, давателите на услуги, но и сите други соработници треба да ги почитуваат се со цел да се заштитат децата, младите и лицата под ризик од злоупотреба, да се креира етичка практика во работата со нив, но и генерално да се создаде безбедна атмосфера.

Во својата работа организацијата ќе се води од следниве принципи:

- Х.Е.Р.А. признава дека како носители на права, децата, младите и ранливите лица имаат право на пристап до информации и услуги за сексуално и репродуктивно здравје на начин на кој што ќе ги заштитат од злоупотреба и експлоатација
- Х.Е.Р.А. не толерира никаков вид на злоупотреба или експлоатација на деца, млади или лица под ризик и е посветена на целосно информирање на сите вработени, волонтери и соработници со цел да се спречат вакви ситуации
- Х.Е.Р.А верува дека непризнавањето на прават на децата, младите и ранливите лица, особено на правото на учество и изразување е најчесто доведува до нивна ранливост

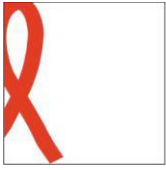
¹ Во контекст на одредбата за лица под ризик, а во согласност со Статутот, Политиките на организацијата и Стратешката рамка, организацијата работи со следниве групи: млади, лица кои живеат со ХИВ, лица од ромската заедница, лица со попреченост, лица кои што живеат под линијата на сиромаштија, штитеници на социјални институции и казнено поправни домови.

- X.E.P.A. верува дека возрасните, родителите, старателите, давателите на услуги, едукаторите и другите кои што работата со децата, младите и ранливите лица имаат обврска да обезбедат дека нивните права се исполнети
- X.E.P.A. верува дека за создавање на безбедна атмосфера за сите деца, млади и лица под ризик е неопходна соработка на сите вработени, волонтери и сите вклучени лица

Злоупотребата на децата, младите и ранливите лица опфаќа:

- **Физичка злоупотреба** е реалната или потенцијална физичка повреда како резултат на дејствување или недостаток од дејствување, кое вообичаено е под контрола на родителот или одговорното лице или лицето од доверба. Физичката злоупотреба може да подразбира удирање, плескање, тресење, фрлање, труење, горење или правење лузни, давење и гушење. Исто така може да подразбира и физичка повреда на детето со создавање на симптомите на, или намерно, влошување на здравјето на лицето. Инцидентите може да се случат еднаш или повеќепати.
- **Сексуална злоупотреба** подразбира активност помеѓу дете и возрасен или друго дете кое, според возраста или развојот, се наоѓа во одговорна врска, има доверба или моќ; а активноста има за цел задоволување на потребите на другата личност. Сексуалната злоупотреба на децата вклучува присилување или заведување на дете да учествува во сексуални активности, без разлика дали детето е свесно за тоа што се случува или не. Активностите може да вклучуваат физички контакт и пенетрација или дејства без пенетрација. Ова исто така подразбира и гледање на порнографски материјал од страна на деца или учество во негово снимање, или поттикнување на децата на несоодветно сексуално однесување.
- **Запоставување и запоставувачки третман** е необрнувањето внимание од страна на згрижувачот во врска со развојот на лицето на ниво на: здравје, образование, емоционален развој, исхрана, живеалиште и безбедни животни услови, во смисла на средства

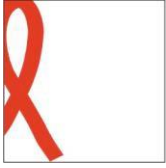
вообичаено достапни на семејството или оној кој се грижи за детето и предизвикува, или има голема шанса да предизвика, опасност по здравјето на детето или неговиот физички, ментален, духовен, морален или социјален развој. Ова вклучува и несоодветно надгледување и заштита на децата од опасност колку што е можно повеќе.

- **Емоционална злоупотреба** е постојан лош емоционален третман на лицето, кој негативно влијае на неговиот/нејзиниот развој и претставата за себе. Ова подразбира и кога на лицето постојано му се нагласува дека таа или тој е безвреден, не е сакан, дека не припаѓа таму, или дека е таму само за да ги задоволи потребите на друга личност; или пак поставување несоодветни очекувања. Дејствата можат да бидат: ограничување на движењето, закани, заплашување, дискриминирање, расипништво, исмејување, деградирање, малтретирање, понижување (на пример поставување потенцијално засрамувачки прашања, барање потенцијално засрамувачка постапка) или други форми на непријателско или одбивно однесување кои не се физички.

Покрај тоа Х.Е.Р.А. ќе посвети особено внимание за можната злоупотреба што може да се случи помеѓу децата, младите или лицата под ризик меѓу себе. Притоа е важно да се нагласи дека постои разлика помеѓу злоупотреба направена врз дете од страна на друго дете и злоупотреба направена од страна на возрасен врз дете. Притоа интересот на жртвата секогаш ќе биде приоритет, но ќе се земе во предвид дека детето кое сторило злоупотреба може да не е свесно за направената постапка и последиците од нејзе. Поради тоа ќе се преземат мерки да се промени однесувањето на детето кое што ја сторило злоупотребата.

Х.Е.Р.А. мора да ја применуваат политиката и истата да е широко достапна за сите, вклучувајќи ги и децата, младите и лицата под ризик, политиката за создавање на безбедна околина за децата, младите и лицата под ризик. Оваа политика и нејзините придружни документи потребно е да содржат:

- Безбедни процедури за вработување кои што ќе вклучат поставување на насочени прашање за време на интервјуто, но и потврдување на информациите преку наведените референтните лица во пријавата за работа

- Кодекс на однесување кој што мора да биде потпишан од страна на сите оние на кои што се однесува оваа политика
- Одредби во договорот за работа на сите вработени со која се утврдува дека организацијата може да ги преземе сите дисциплински и законски мерки против секој кој што ќе ја прекрши политиката
- Протокол за работа со деца, млади и лица под ризик, со кој што се утврдува начинот на кој децата, младите и лицата под ризик добиваат услуги од страна на организацијата, за начините како се работи со нив, но и јасна процедура за пријавување на злоупотреба
- Ќе обезбеди обука и информации за сите вработени, волонтери и даватели на услуги за создавање на безбедна околина за деца, млади и лица под ризик исто така воведна обука ќе се обезбеди и за сите нововработени лица
- Доколку е потребно и другите политики и внатрешни политики на Х.Е.Р.А. ќе бидат усогласени со одредбите од оваа политика
- Оваа политика и сите придружни документи ќе бидат ревидирани на секои три години